

'rentar', 'escórrer amb aigua', 'caragolar': potser un derivat d'aquesta? però no hi consta forma adequada: Hi ha *šilla* 'cabdell de fil' i *šalla* 'emparrat', 'rengle de ceps de vinya'; si tinguessin un plural en *-ât*, però res de tal plural en Dozy (*Suppl.*, 780) ni *RMa* (350.1f),⁵ ni *PAlc*, on només consten formes fortes del tipus de *šalat*, *šáll*, *šall*.

En conclusió sembla que hem de renunciar a l'àrab; perquè la *Cb-*, ja medieval, també ens en aparta i apunta cap al mossàrab. Per aquesta banda, hi ha dues pers-¹⁰pectives serioses.

A) El nom del poble de *Xilxes* —que es troba a uns 20 k. de Gilet, també prop de la costa—; és també mossàrab, i amb un duplicat *Xirles* (a la Marina, prop de Polop). En l'art. *Xilxes* demostraré més complida-¹⁵ment que tots dos vénen del ll. *SİLĪCES* 'rocs', 'pedres dures', 'blocs d'empedrar',³ amb *-CES* canviat en *-ĒS* segons fon. mossàrab, i amb *SI-* > *ši-* (per pron. morisca, i propagació de *-Ē-*). Tal com els collectius de *FILEX*, *-ICIS*, i *SALIX*, *-ICIS*, són *FILICTUM*, *SALICTUM* 'falgue-²⁰rar, salzereda', és lícit i fàcil postular **SİLĪCTUM* 'roquissar', 'empedrat', com collectiu de *SİLĪCE*. Sentit ben adequat al paisatge de *Xilet*. També aquí tindríem la inicial *SI-* > *Xi-* com en *Xirles*: pron. morisca ajudada per la palatal *-eit* > *-et* (*STRICTUM* > *estret*). Ens²⁵deixa en dubte, és clar, el caràcter postulat de *SILICTUM*.

B) També perquè la *Cb* de la menció de 1393, sembla apuntar a un ètímon mossàrab en *c°*, més que a *S'*; per més que la grafia *Xi-* del S. XIII no tanqui la³⁰ porta a cap dels dos. Doncs, potser, *CELATUM* 'lloc amagat'? Llavors hi hauria l'acostumada intervenció de la imela aràbiga *A* > *é*. 'Amagat' no es pot dir que *Gilet* ho estigui gaire, si bé és al fons d'una vall. Però podria ser nom posat per la gent de la capital³⁵ valenciana, per a la qual realment queda amagat, i cobert per la serra intermèdia del *Xocainet* (veg. aquest article).

L'única conclusió certa és que el nom de Gilet té *š* o *ċ* inicial, en cap cas *ġ-* ni *GI* (*ġi-*); que no pot ser⁴⁰ d'origen català, difícilment aràbic, i més probablement d'herència mossàrab. Amb un dilema etimològic: idees acceptables i insegures en totes dues disjuntives. Un poc menys fundada la segona, car sempre hi ha hagut alguna oscil·lació entre *Cb-* i *X-*, i amb aquesta es tro-⁴⁵ba ja en el *Rept.* i en el doc. de 1284.

¹ Cobla pop.: «en Alfara / la tafarra / i en *Gilet* / el ramadet»; recollit a Alfara per SGuarner (amb *é*, és clar), *Pobles Val. parlen* III, 24. Pocs detalls en Cavanilles (I, 125), però hi ha publicat un dibuix⁵⁰ del lloc. — ² *Gil* és forma tardana en català: fr. *Gilles* AEGIDIUS. — ³ D'aquí sembla venir també *Sé-llecs*, serra pedregosa al ENE. de Barcelona, entre Vallès i Maresme.

Gimenells, V. Gémena

GINAST

Ginast és un llogaret¹ de la Vall de Barravés al N. de Vilaller (Alta Ribagorça). Està edificat a poca distància del marge dret del riu Noguera Ribagorçana, prop ja del pas cap a la part alta de la vall on hi ha Forcat i Bono. És errònia la forma *Ginasté* que hem vist en alguna publicació i en documents administratius. Ni els antics testimonis documentals ni la pronunciació moderna li donen suport. Oblidem-la, no fos cosa que vingués a entrebancar les nostres explica-⁵cions etimològiques.

PRON. POP.: *žinást* a Llesp i Vilaller (Ll. XIII, 196); *činást* oït per Coromines a Barruera i Cardet (Ll. XIII, 166 i 170) i en els pobles de consonantisme apitxat; *šinást* en una ocasió (Vilaller, Ll. XIX, 154).

DOC. ANT. 1385: «en los desus dits lochs de la Vall de Varraues, ço es, Montanuy, Arreu, *Ginast*, Forchat, Vinyal, Stet, Boneu, Anet» (Camarena, *Morabatinis*, p. 77); 1495: *Ginast* (*Focs Cens*, 1495). No hi ha dubte que és error de còpia² la forma *Ginart* (a. 1554) per *Ginast* (Moner, *BERib.*, p. 92).

HOMÒNIMS I PARÒNIMS. I) Noms catalans. a) *Ginalbo*, que segons un manuscrit ribagorçà de l'a. 954 devia de ser prop d'Areny: 954: «--- et sunt ipsas uillas prope apendicio de castro Arinjo; ipsa una uilla in loco que dicitur Frexanetum --- Et est ipsa alia uilla in loco qui dicitur *Ginalbo*» (Abadal, *Pall. i Ribag.*, 163). No hem pogut localitzar amb precisió el lloc, però probablement *Frexanetum* sigui l'actual partida de *Freixanet*, en el marge dret del riu Noguera, a mig camí entre Areny i Sopena. Tal volta es tracti del mateix lloc que s'anomena *Inalvo* en una donació al monestir d'Alaó: 913: «de medio campo in loco ubi dicitur ad *Inalvos*» (Abadal, *Pall. i Ribag.*, 122).

b) *Guinedo*. Nom d'una partida de muntanya a la baixa Vall d'Àneu. Joan Coromines va posar el nom entre els exemples de *G* mantinguda sense palatalitzar per raó del manteniment dels parlars bascònics fins data tardana (*E.T.C.* I, 126). Sens dubte homònim de l'aragonès documentat *Agineto*, que citem tot seguit.

II) Noms aragonesos:

a) *Enate*. Petita població vora del riu Cinca, 10 k. aigües avall de El Grado. Rafael Andolz el situa «sobre un pequeño cabezo, a la margen derecha del río Cinca» (s. v.). Era l'última possessió dels Comtes de Guara. La documentació antiga, de 1203, duu ja la forma *Enat*, «Ecclesiam de *Enat*» (Duran Gudiol, *Col. Dipl. Huesca*, doc. 633). Malgrat tot, el pas de **Aginate* a *Enate* és possible i no deu ser casual la semblança amb *Genat*, poble de l'Arieja, en el districte de Tarascó, o sigui a la ratlla d'Andorra i de Cerdanya. Sobre altres enllaços possibles de *Genat* escriu Coromines en *Btr. z. Nfg.*, 1973, p. 205 n. [Sobretot és evident que *-at(e)*, com els coneguts *Broate*, *Boate* etc. i com *Taiüll*, *Tavàres*, *Tavascan* etc. (< *Ata-*), es pogué formar amb el basc *ate*, *ata*, 'porta', 'portell', 'port'. J. C.]

b) *Agineto* antic (Sobrarbe) a. 1076: «--- et in Buil de Suprarvi --- in villa que dicitur Ariis, --- do quoque⁶⁰